

2.7.3. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggende- ders overvejelser

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggende er enig med Navnelovsudvalget i, at muligheden for at erhverve et navn ved samtykke bør indgå i den nye lov.

Der er herved lagt vægt på, at ansøgning om antagelse af et navn på baggrund af samtykke fra alle bærere i landet, ofte vil komme fra et familiemedlem, som ikke ifølge navnelovens andre regler kan antage det pågældende navn, og som ofte kender samtlige bærere af navnet.

Det foreslås derfor i § 4, stk. 1, nr. 7, at et navn kan tages som efternavn, hvis ansøgeren har kendskab til og har indhentet samtykke fra alle, der her i landet bærer navnet som efternavn.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggende er dog samtidig umiddelbart enig med Foreningen af Statsamtsjurister i, at ordningen – som anført af foreningen i dens høringssvar over betænkningen – kan synes vanskelig administrerbar. Men som det fremgår af betænkningssudkastets bemærkninger til § 4, stk. 1, nr. 7, er det ikke hensigten, at statsamtterne, Familiestyrelsen, Det Centrale Personregister (CPR) eller andre myndigheder skal bistå ansøgere med at opspore de pågældende eller på anden måde hjælpe med indsamlingen af de nødvendige samtykkeerklæringer. På den baggrund kan ministeriet tilslutte sig den foreslåede § 20, 2. pkt., hvorefter ministeren for familie- og forbrugeranliggende kan fastsætte regler om, at bestemmelserne om aktindsigt i lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven ikke finder anvendelse på oplysninger, der er indhentet fra CPR som led i behandlingen af ansøgninger efter § 4, stk. 1, nr. 7, og som vedrører andre end den, der er omfattet af en sådan ansøgning. Herved afskæres muligheden for at omgå hensigten bag den foreslåede § 4, stk. 1, nr. 7 om, at ansøgeren selv skal have kendskab til og indhente samtykke fra samtlige bærere af navnet her i landet.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggende er endvidere enig med Foreningen af Statsamtsjurister i, at den foreslåede begrænsede aktindsigt vil kunne medføre utilfredse borgere. Ministeriet finder dog ikke, at liberaliseringen kan gennemføres uden den foreslåede begrænsning i aktindsigten, idet den indførte adgang ellers vil kunne bevirke stort administrativt besvær. Begrænsningen er således efter ministeriets opfattelse en forudsætning for at kunne indføre den foreslåede adgang. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggende finder endvidere, at hensynet til de borgere, der på egen hånd vil kunne indhente de nød-

vendige samtykker, vejer tungere end hensynet til at undgå enkelte utilfredse borgere ved helt at afskære den foreslåede adgang.

Der henvises til de foreslåede § 4, stk. 1, nr. 7, og § 20, 2. pkt., og til bemærkningerne hertil.

2.8. Adgangen til at anvende særlige navneskikke

2.8.1. Adgangen til at anvende særlige navneskikke overordnet set

2.8.1.1. Gældende ret

Danmark følger domicilprincippet, hvilket betyder, at personer, der har domicil i Danmark, er omfattet af den danske navnelov. Ved domicil forstås i dansk ret den stat eller det territoriale retsområde, hvor en person opholder sig i den hensigt varigt at forblive der eller i det mindste uden hensigt til, at opholdet kun skal være midlertidigt.

Efter domicilprincippet kan udlændinge med dansk domicil ikke navngives efter hjemlandets navneskik, hvis der ikke er hjemmel hertil i den danske navnelov. Det er således f.eks. ikke muligt for en islænding med dansk domicil at navngive sit barn med et patronymnavn i overensstemmelse med islandsk navneskik.

2.8.1.2. Navnelovsudvalgets overvejelser

Navnelovsudvalget har taget udgangspunkt i, at der i Danmark i 2003 var i alt 430.000 udlændinge (personer med udenlandsk baggrund) i Danmark svarende til 8,0 % af hele befolkningen. Heraf var der 331.506 indvandrere og 99.183 efterkommere af indvandrere. (Ministeriet for Flytninge, Indvandrere og Integration, Årbog om udlændinge i Danmark 2003, tabel 1.1. og tabel 1.2.). Ca. 24 % kommer fra Norden, EU og Nordamerika, mens ca. 76 % af alle udlændinge og efterkommere i Danmark kommer fra andre lande.

Udvalget skulle ifølge sit kommissorium overveje, om den gældende navnelov giver tilstrækkelige muligheder for at tage hensyn til udenlandske navneskikke ved behandlingen af ansøgninger fra udenlandske statsborgere eller andre, der har særlig tilknytning til andre navneskikke end de danske.

Det grundlæggende spørgsmål i den forbindelse er ifølge udvalget, i hvilket omfang navneloven bør sætte grænser for anvendelse af udenlandsk navneskik.

Udvalget har fundet, at der i den forbindelse må foretages en afvejning af hensynet til herboende udlændinge m.fl., der ønsker at anvende en konkret navneskik, over for hensynet til beskyttelsen af slægtsfølelsen hos bærere af et beskyttet navn, der er til hinder